

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. v právní věci žalobkyně **Ing. R.K.**, ■■■, zastoupené obecným zmocněncem P. K., bytem N. Ch. 28/E, V. 1, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/686/15/4S-LBK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 12. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/686/15/4S-LBK, a rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Liberci, ze dne 19. 11. 2014, č. j. 56952/14/LIB, se zrušují pro vady řízení a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni k rukám obecného zmocněnce P. K., bytem N. Ch. 28E, V. 1, náhradu nákladů řízení ve výši 300 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo změněno rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“), ze dne 19. 11. 2014, č. j. 56952/14/LIB. Označeným rozhodnutím úřad práce vyslovil, že žalobkyni se podle § 44 odst. 3 a § 75 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti podané dne 28. 4. 2014, přiznává doplatek na bydlení ve výši 102 Kč měsíčně od dubna 2014. Napadeným rozhodnutím došlo ke změně výroku, když „§ 44 odst. 3“ byl nahrazen „§ 33 a § 35“.

Žalobkyně především napadala způsob stanovení obvyklého nájemného. Podle žalobkyně dne 24. 9. 2014, nikoli dne 11. 6. 2014, jí byla předložena listina „Příloha č. 1 - Nájemné v místě obvyklém Liberec“ a obdobná listina, přičemž ani na jedné není uvedeno, kdo ji vydal, schválil a k jakému účelu byla vydána. Žalobkyně proto považuje listiny za nevěrohodné. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že úřad práce počítá pro všechny tržní byty v Liberci jeden údaj, a to nájemné ve výši 92,16 Kč/m²/měsíc. Takový postup je v rozporu s nařízením vlády č. 453/2013 Sb., o stanovení podrobností a postupu pro zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě. Žalovaný nedoložil ani posudek znalce, ani prokazatelné doložení výše nájemného nejméně tří srovnatelných nájemných. Pokud žalovaný odkazoval na to, že úřad práce pro stanovení nájemného v místě obvyklého vyhotovil soubor srovnatelných 30 bytů srovnatelné velikosti a srovnatelného standardu, není to pravdou, v tomto směru nebylo nic doloženo. Pokud byly žalobkyni dne 24. 9. 2014 předloženy korespondence úřadu práce a fotokopie dopisu [REDACTED], a.s., e-mail [REDACTED] a fotokopie dopisu Statutárního města Liberec a e-mail D.Z., nebyla jí předložena žádná listina, ze které by bylo zřejmé, jak bylo se zjištěnými údaji pracováno. Proto byl použitím údaje 92,16 Kč/m² pro výpočet odůvodněných nákladů na bydlení porušen § 34 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi ve spojitosti s nařízením vlády č. 453/2013.

Žalobkyně nebyla seznámena s výpočtem dávky doplatek na bydlení, byl jí pouze oznámen údaj o výši obvyklého nájemného 92,16 Kč/m², který úřad práce používá pro výpočet výše doplatku na bydlení. Do protokolu ze dne 11.6. 2014 žalobkyně nesouhlasila se stanovením stejného průměrného nájemného na 1 m² pro celé město bez rozlišení např. velikost bytu. Touto námitkou se správní orgány nezabývaly.

Žalobkyně jako důkaz označila soubor 30 bytů srovnatelné velikosti a srovnatelného standardu vytvořený úřadem práce, „Přílohu č. 1“ označenou jako „Nájemné v místě obvyklé KoP Liberec“, dále listinu, kterou úřad práce stanovil výši obvyklého nájemného pro město Liberec s výpočty, dále výslech Ing. M.V. a Mgr. J.K., pracovníků úřadu práce. Žalobkyně také navrhla výslech svůj a výslech svého zástupce, dovolávala se listin založených ve správním spise a navrhovala jako důkaz posudek znalce.

Žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Požadovala nahradit náklady řízení, a to ve výši hotových výdajů za jeden úkon ve výši 300 Kč podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/13 za podání žaloby.

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný ke zjištění výše nájemného, které je v místě obvyklé, uvedl, že úřad práce vycházel z nařízení vlády č. 453/2013. Nájemné v místě obvyklé pro město Liberec bylo stanoveno na základě průzkumu trhu v dubnu 2014, kdy na základě získaných informací úřad práce nájemné pro tržní byty v lokalitě trvalého pobytu žalobkyně počítal ve výši 92,16 Kč/m²/měsíc, což u bytu žalobkyně o velikosti 34 m² činí obvyklé nájemné 3 133,44 Kč. Žalovaný trval na tom, že žalobkyně byla seznámena se všemi podklady, na základě kterých úřad práce postupoval při stanovení obvyklého nájemného, i s postupem při výpočtu dávky doplatek na bydlení. Výše doplatku na bydlení je stanovena

následovně: doplatek na bydlení = odůvodněné náklady na bydlení – příspěvek na bydlení – (příjmy + příspěvek na živobytí – částka živobytí). Odůvodněné náklady na bydlení činí v případě žalobkyně 5 444,44 Kč, přičemž je započten nájem v místě obvyklý, tj. 92,16 Kč/m²/měsíc, celkem 3 133,44 Kč, služby 641 Kč a záloha na elektřinu 1 670 Kč. Žalobkyni je vyplácena dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení 5 133 Kč a přídavek na dítě 700 Kč a dávka pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí 2 920 Kč. Částka živobytí činí 3 410 Kč. $DnB = 5\,444,44 - 5\,133 - (700 + 2\,920 - 3\,410) = 101,44$ Kč.

Žalovaný trval na tom, že jeho rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, a navrhoval, aby soud žalobu zamítl.

III. Zjištění ze správního spisu

Z předloženého správního spisu soud zjistil následující rozhodné skutečnosti:

Dne 28. 4. 2014 žalobkyně požádala na příslušném tiskopisu o přiznání doplatku na bydlení. Úřad práce měl k dispozici (zřejmě z dříve zahájených správních řízení ve věci doplatku na bydlení) prohlášení o jejích celkových a majetkových poměrech ze dne 17. 2. 2014, v němž byla uvedena pouze hodnota stavebního spoření 3 000 Kč, a potvrzení úřadu práce ze dne 21. 2. 2014., že žalobkyně je od 31. 1. 2014 v evidenci úřadu práce.

Ve spise jsou dále založeny informace o užívaném bytě, podle nichž žalobkyně užívá byt č. 6 o podlahové ploše 34 m² s výší měsíčního nájemného 5 600 Kč. Podle evidenčního listu ze dne 11. 12. 2013 činí nájemné 5 000 Kč, zálohy plateb za služby celkem 600 Kč měsíčně. Dalšími doklady byly prokazovány zálohy na elektřinu ve výši 1 670 Kč měsíčně.

Dne 11. 6. 2014 byla žalobkyně seznámena s tím, jak se vypočítává dávka doplatek na bydlení. K protokolu je připojena písemnost úřadu práce „Tabulka – započitatelné nájemné“ s přílohou č. 1 „Nájemné v místě obvyklé KoP Liberec“, podle něhož činí výše nájemného obvyklého v Liberci 92,16 Kč na m² podlahové plochy. Žalobkyně do protokolu uvedla, že považuje za nesmyslné, že se vypočítává průměrné nájemné na 1 m² pro celé město Liberec, aniž by se rozlišovala např. velikost bytu.

Usnesením úřadu práce ze dne 13. 6. 2014 bylo řízení o přiznání doplatku na bydlení zahájené na základě žádosti podané dne 28. 4. 2014 zastaveno s odkazem na § 48 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Úřad práce konstatoval, že nebylo pravomocně skončeno správní řízení o téže dávce pomoci hmotné nouze. K odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 8. 2014, č. j. MPSV-UM/3835/14/4S-LBK, vydané prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil úřadu práce k novému projednání s tím, že ve vedeném správním řízení je rozhodováno o jiném časovém období, a tak není možné předmětné řízení zastavit s odkazem na § 48 odst. 1 správního řádu.

Následně byla žalobkyně upozorněna na to, že se může vyjádřit k podkladům rozhodnutí ve věci žádosti o přiznání doplatku na bydlení. Dle protokolu o ústním jednání ze dne 24. 9. 2014 se žalobkyně dostavila k úřadu práce za účelem projednání skutečností týkajících se doplatku na bydlení. Žalobkyně namítala, že v příloze č. 1 je jako obvyklé nájemné u tržních bytů v Liberci uvedena částka 92,16 Kč, aniž by však bylo vysvětleno, jakým způsobem úřad práce k této částce dospěl.

Rozhodnutí ze dne 19. 11. 2014, č. j. 56952/14/LIB, úřad práce žalobkyni podle § 44 odst. 3 a § 75 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti podané dne 28. 4. 2014 přiznal doplatek na bydlení ve výši 102 Kč měsíčně od dubna 2014. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že ve sledovaném období leden až březen 2014 měla žalobkyně příjem, který byl tvořen přídatkem na dítě ve výši 700 Kč a příspěvkem na bydlení ve výši 5 133 Kč. Nejedná se o podstatný pokles příjmu. Protože žalobkyně ukončila v měsíci lednu 2014 studium a od 29. 1. 2014 byla minimálně do měsíce posuzování vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, není považována za osobu nezaopatřenou a je jí počítána částka živobytí ve výši 3 410 Kč. K výši odůvodněných nákladů podle § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi úřad práce uvedl, že nájemné se započítává do výše, která je v místě obvyklá. Obvyklé nájemné je nutno chápat jako souhrnnou veličinu srovnatelných nájemných v současné době za srovnatelný byt v domě ve srovnatelném místě. S odkazem na § 3 a § 7 nařízení vlády č. 453/2013 Sb. úřad práce uvedl, že obvyklé nájemné bylo stanoveno na základě průzkumu trhu provedeného v dubnu 2014, kdy byly osloveny místní realitní kanceláře, byla prověřena nabídka bytů k pronájmu na volně přístupných internetových portálech a zjištěné údaje byly porovnány s údaji se souborem 30 srovnatelných bytů, které jsou známy z úřední činnosti. Úřad práce tak v lokalitě Liberce počítá obvyklé nájemné ve výši 92,16/m²/měsíc, tedy u velikosti bytu 34 m² činí obvyklé nájemné 3 133,44 Kč.

K odvolání žalobkyně bylo rozhodnutí úřadu práce ve výroku změněno, když „§ 44 odst. 3“ byl nahrazen „§ 33 a § 35“. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný odkázal na postup, který použil úřad práce při stanovení výše nájemného podle nařízení vlády č. 453/2013 Sb. Úřad práce žalobkyni seznámil s podklady, na základě kterých je stanoveno nájemné v místě obvyklé. Opakovaně jí byl vysvětlen postup, jakým bylo k částce 92,16 Kč/m² dospěno. Zároveň byla žalobkyně seznámena také s výpočtem dávky doplatek na bydlení. Podle § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi vyšel úřad práce z odůvodněných nákladů na bydlení v místě obvyklém ve výši 5 444,44 Kč, tj. nájem ve výši 3 133,44 Kč, služby ve výši 641 Kč a záloha na elektřinu 1 670 Kč, jež byly započteny v plné výši. Žalobkyni je vyplácen příspěvek na bydlení 5 133 Kč, přídatky na děti ve výši 700 Kč a příspěvek na živobytí vyplacený ve výši 2 920 Kč. Částka živobytí oprávněné osoby činí 3 410 Kč. Žalovaný uvedl vzorec pro výpočet výše doplatku na bydlení.

IV. Posouzení věci soudem

Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s., přitom soud vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu podle § 75 odst. 1 s. ř. s. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Předmětem soudního přezkumu jsou již poněkoličaté rozhodnutí úřadu práce a žalovaného vydaná ve věci dávky hmotné nouze - doplatku na bydlení, o který žalobkyně opakovaně žádá. V nyní projednávané věci žalobkyně znovu vyjádřila svůj nesouhlas se způsobem, kterým správní orgány stanovily částku nájemného započítávaného do odůvodněných nákladů na bydlení podle § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi ve znění účinném do 31. 12. 2014 *nárok na doplatek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který užívá byt, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení, snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu, byl jeho příjem (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24).* Z § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi vyplývá, že *do odůvodněných nákladů na bydlení se započítává nájemné, popřípadě obdobné náklady spojené s družstevní a vlastnickou formou bydlení, a pravidelné úhrady za služby spojené s užíváním bytu; nájemným se rozumí nájemné hrazené v nájemních bytech, a to až do výše, která je v místě obvyklá, popřípadě nájemné až do výše cílového nájemného podle zákona o jednostranném zvyšování nájemného bytu.*

Soud předesílá, že výkladem posledně uvedeného ustanovení a vývojem právní úpravy „zastropování“ výše nájemného, která se započítává do odůvodněných nákladů na bydlení pro účely posouzení nároku na doplatek na bydlení, se již k žalobám podaným žalobkyní zabýval.

V rozsudku ze dne 5. 1. 2015, č. j. 60 Ad 13/2014-21, zdejší soud konstatoval, že z konstrukce obsažené v § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi vyplývá, že započtení nájemného pro účely posouzení nároku na dávku doplatek na bydlení je omezeno výší nájemného obvyklého. S cílovým nájemným (s odkazem na zákon č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník) již počítat nelze. Počínaje 1. 1. 2013 je třeba vycházet z výše nájemného v místě obvyklého. Zákon o hmotné nouzi nedefinuje, co je třeba rozumět pod pojmem nájemné obvyklé. Správní orgány nepochybily, pokud s účinností od 1. 1. 2014 opustily dosavadní správní praxi (založenou na nejprve metodické činnosti žalovaného, později na tzv. mapě nájemného – srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 Ad 140/2014-41, či ze dne 29. 1. 2015, č. j. 6 Ads 175/2014-43) a aplikovaly nařízení vlády č. 453/2013 Sb., o stanovení podrobností a postupu pro zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě. Toto nařízení bylo sice primárně vydáno k provedení § 2249 odst. 2 občanského zákoníku, jež hovoří o srovnatelném nájemném obvyklém v daném místě a odkazuje na prováděcí právní předpis, ale jeho ustanovení § 7 výslovně počítá s tím, že se dle něj bude postupovat i pro účely stanovení nároku a výše dávek podle zákona o hmotné nouzi.

Nařízení vlády č. 453/2013 Sb. konkrétní výši obvyklého nájemného pro jednotlivé nájemní byty a lokality nestanoví, nýbrž upravuje podrobnosti a postup, který vede k určení obvyklého nájemného. Podle § 2 písm. b) cit. nařízení *se rozumí srovnatelným nájemným obvyklým v daném místě souhrnná veličina srovnatelných nájemných.* Podle § 3 odst. 1 cit. nařízení *ke zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě se pro konkrétní byt použijí následující způsoby: a) pořízení posudku znalce o výši obvyklého nájemného, která je pro konkrétní byt považována za srovnatelné nájemné obvyklé v daném místě; b) stanovení na základě prokazatelného doložení výše nejméně 3 srovnatelných nájemných.* Bližší postup pro zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě pro účely stanovení nároku a výše dávek podle zákona o pomoci v hmotné nouzi nebyl zákonodárcem upraven, naopak ustanovením § 7 nařízení byl vyloučen postup podle §§ 4, 5 a 6.

V první řadě nelze správním orgánům vytknout, že ke zjištění srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě nepoužily znalecký posudek ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) nařízení. Z žádného zákonného ani podzákonného ustanovení tuto povinnost dovodit nelze. Soud má za to, že výše obvyklého nájemného v daném místě pro účely nároku

na doplatek na bydlení má být úřadem práce stanovena transparentně a objektivně, v souladu s principem předvídatelnosti rozhodování správního orgánu tak, aby byl zajištěn jednotný výklad, jednotná aplikační a rozhodovací praxe, nikoli vždy pro každého žadatele zvlášť ve vztahu ke konkrétnímu bytu. Proto ani soud nevyhověl návrhu žalobkyně na doplnění dokazování znaleckým posudkem.

K zajištění zmíněného účelu plně vyhovuje stanovení srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě na základě doložení výše nejméně 3 srovnatelných nájemných ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení.

Soud se ovšem ztotožnil se žalobkyní, pokud v podstatě namítala, že v daném případě nelze zjistit, zda postup úřadu práce při stanovení obvyklého nájemného ve výši 92,16 Kč/m² pro všechny tržní byty v Liberci shora uvedenému požadavku vyhovuje.

Na tomto místě považuje soud za potřebné zdůraznit, že v souvislosti se stanovením výše nájemného obvyklého započítávaného do výše odůvodněných nákladů na bydlení ve smyslu § 34 odst. 1 písm. a) zákona o hmotné nouzi byla již v minulosti zmiňována nutnost přistupovat nikoli jednotně a mechanicky k zohlednění podlahové plochy bytu při posouzení nároku na doplatek na bydlení. Právě jednotnému přístupu ke stanovení obvyklého nájemného bez rozlišení velikosti bytu se žalobkyně, jež obývá byt o podlahové ploše 34 m², v řízení před správními orgány i soudy opakovaně bránila. Je totiž zřejmé, že v bytě o menší podlahové ploše nebývá na trhu s byty vyžadováno vždy úměrně nižší nájemné než v bytech o větší rozloze, nadto nabídka bytů o malé podlahové ploše bývá omezená. Ostatně tuto okolnost konstatoval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 Ads 140/2014-41 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nsssoud.cz). Ve zmíněném rozsudku, byť v souvislosti s dřívějším užitím mapy nájemného pro účely stanovení obvyklého nájemného pro účely posouzení nároku na doplatek na bydlení, Nejvyšší správní soud uznal, „[ž]e přístup správních orgánů při výpočtu výsledné výše v místě obvyklého nájemného mohl a měl být ve vztahu k zohlednění velikosti stěžovatelčina individuálnější, a nepovažuje ve vztahu k okolnostem za zcela vhodné pouze přepočítat středovou hodnotu stanoveného v místě obvyklého nájemného na plochu bytu.“ K potřebě reagovat na faktickou výši nájemného u bytů o menší podlahové ploše dále poznamenal: „ ... Vzhledem k tomu, že faktická výše nájemného za 1 m² se u bytů s menší rozlohou podlahové plochy zpravidla pohybuje ve vyšších hodnotách, než u bytů s rozlohou vyšší, na což stěžovatelka poukazuje, je třeba, aby nájemné v místě obvyklé za 1 m² bylo správním orgánem u menších bytů stanoveno vyšší než u bytů větších. V dané situaci, vzhledem k požadavku vycházet primárně z mapy nájemného a požadavku na zachování zásady legitimního očekávání, lze uvedenou skutečnost zohlednit odstupňováním v místě obvyklého nájemného za 1 m² v rámci stanoveného rozmezí. Ve stěžovatelčině případě k tomuto odstupňování nesporně nedošlo, nicméně ani stanovení výše při horní hranici rozmezí, by nevedlo k přiznání doplatku na bydlení. ... “

V souzeném případě ze správních rozhodnutí ani z obsahu spisu nelze seznat, zda srovnatelné nájemné obvyklé pro celou lokalitu města Liberec v jednotné výši 92,16 Kč/m² bylo i pro účely posouzení nároku žalobkyně na doplatek na bydlení stanoveno na základě srovnatelných nájemných ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 453/2013 Sb. Srovnatelnými nájemnými přitom musí být bezesporu nájemné v tržních bytech placené v daném místě za srovnatelný byt, tj. za byt srovnatelného standardu a srovnatelné velikosti, (jak to ostatně zmiňuje i žalovaný v souvislosti s úřadem práce vytvořeným souborem 30 bytů, jež byly ke stanovení obvyklého nájemného užity).

Dle napadených rozhodnutí bylo obvyklé nájemné na 1 m² podlahové plochy stanoveno po oslovení místních realitních kanceláří, po prověření nabídky bytů k pronájmu na internetových portálech a po porovnání s údaji – se souborem 30 bytů srovnatelné velikosti a srovnatelného standardu.

Jaké je nájemné obvyklé v daném místě a čase u souboru 30 vybraných srovnatelných bytů, které jsou úřadu práce „známy z úřední činnosti“, a především, zda se jedná o nájemné u bytů srovnatelné velikosti a standardu, tj. takové, které je hrazeno také u bytů o menší podlahové ploše, nelze ověřit. V souladu s § 50 odst. 1 správního řádu mohou být nepochybně podkladem pro rozhodnutí správního orgánu rovněž skutečnosti známé mu z úřední činnosti. Ovšem i v takovém případě je nutné, aby bylo z rozhodnutí a správního spisu zřejmé, o jaké konkrétní skutečnosti se jedná, tak aby se s nimi mohl účastník řízení seznámit a rovněž aby mohly být případně podrobeny přezkumu. Tak se v souzeném případě nestalo. Nadto lze přitakat žalobkyni, že není zřejmé, jak bylo s tímto souborem srovnatelných bytů pracováno ve spojitosti s dalšími podklady, které měl úřad práce k dispozici. Soud rovněž nevidí žádný důvod pro to, aby žalobkyně nebyla s tímto podkladem pro rozhodnutí seznámena ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu.

Jak již soud zmínil, kromě souboru 30 srovnatelných bytů měly být ke stanovení obvyklého nájemného využity i poznatky o výši nájemného získané od místních realitních kanceláří a z internetových portálů. Žalobkyně v žalobě uvádí, že jí dne 24. 9. 2014 byla předložena fotokopie dopisu [REDAKCE], a.s., e-mail [REDAKCE], fotokopie dopisu Statutárního města Liberec a e-mail D.Z.. Ve správním spise se tyto listiny nenacházejí a není také vůbec zřejmé, jakým způsobem byly získané údaje o obvyklém nájemném využity a zpracovány do „Tabulky – započitatelné nájemné“ a „Přílohy č. 1“ – KoP Liberec, podle které je pro tržní byty v obci Liberec obvyklé nájemné 110, 107, 82, 87, 77 Kč/m², tj. v průměru 92,16 Kč/m². Stejně tak není zřejmé, zda právě zvolené výše nájemného obvyklého, z něhož byla průměrná hodnota vypočtena, byly ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 453/2013 Sb. srovnatelnými nájemnými i pro byty o menší podlahové ploše.

Z uvedených důvodů nemělo podle názoru soudu nájemné obvyklé, stanovené ve výši 92,16 Kč/m², z něhož úřad práce a žalovaný vycházeli při posouzení výše doplatku na bydlení také u žalobkyně, která užívá nájemní byt o menší podlahové ploše v městě Liberec, oporu v podkladech založených ve správním spise.

K dílčí námitce, že žalobkyně (s odkazem na obsahu protokolu ze dne 11. 6. 2014) nebyla seznámena s výpočtem dávky, soud konstatuje následující.

Z protokolu ze dne 11. 6. 2014 vyplývá, že při ústním jednání, jehož účelem bylo seznámení se s podklady v řízení vedeném o žádosti žalobkyně o doplatek na bydlení ze dne 28. 4. 2014, byla žalobkyně seznámena s tím, jak se vypočítává dávka doplatek na bydlení a s údajem obvyklého nájemného pro tržní byty v Liberci ve výši 92,16 Kč/m². K tomu, žalobkyně uvedla, že považuje za nesmyslné, že se vypočítává průměrné nájemné na 1 m² pro celé město Liberec, aniž by se rozlišovala např. velikost bytu. Obsahu protokolu se žalobkyně jinak nebránila, svým podpisem také stvrdila, že doklady považuje za úplné, nenavrhuje jejich doplnění.

Podstatou námitky je, že žalobkyně nebyla seznámena s výpočtem dávky doplatek na bydlení. Soud nepovažuje uplatněnou námitku za důvodnou, neboť takovou povinnost

úřadu práce nelze dovodit z žádného zákonného ustanovení. Skutečnosti rozhodné pro posouzení nároku na doplatek na bydlení a postup při stanovení jeho výše musí být seznatelné z odůvodnění rozhodnutí v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, není povinností správního orgánů důvody a postup při rozhodování sdělovat účastníku ještě před vydáním rozhodnutí ve věci. Naopak je nepochybně povinností úřadu práce umožnit účastníku řízení ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s podklady pro rozhodnutí před jeho vydáním (nejde-li o případ, kdy jsou podkladem pouze účastníkem předložené podklady – srov. § 74 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Výpočet dávky však nelze považovat za podklad pro rozhodnutí, ale vlastní posouzení nároku na dávku k uplatněné žádosti.

V. Závěr a náklady řízení

Ze všech shora uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s., a to bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s. Soud využil možnosti, kterou mu dává § 78 odst. 3 s. ř. s., a přistoupil i ke zrušení prvostupňového rozhodnutí úřadu práce, které rovněž trpělo vytýkanými vadami. Soud tak učinil zejména s ohledem na to, že bude v dalším řízení jeho povinností zabývat se znovu započitatelnou výší nájemného obvyklého v daném místě.

V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud zároveň vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému. V dalším řízení jsou správní orgány dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vysloveným právním názorem soudu vázány.

Jak již soud uvedl, v dalším řízení bude povinností správních orgánů znovu stanovit a doložit výši nájemného obvyklého v daném místě v intencích § 34 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi tak, aby se jednalo o nájemné srovnatelné ve smyslu § 2, § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 453/2013 Sb., jak bylo rozvedeno shora.

O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož *má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.*

Úspěšné žalobkyni proto soud přiznal náhradu nákladů řízení, a to hotových nákladů řízení ve smyslu § 57 odst. 1 s. ř. s. v paušální výši 300 Kč za 1 úkon právní služby - podání žaloby. K tomuto rozhodnutí soud vedly závěry Ústavního soudu v nález ze dne 7. 10. 2014, Pl. ÚS 39/13, jehož se ostatně žalobkyně výslovně dovolávala, neboť na takovou náhradu nákladů řízení by měla žalobkyně právo, pokud by byla zastoupena advokátem (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014-20 či ze dne 15. 1. 2015, č. j. 9 Afs 302/2014-47). Žalovanému soud uložil, aby náhradu nákladů řízení žalobkyně zaplatil v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jejího obecného zmocněnce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 2. března 2016

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.,
samosoudkyně